

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025

ΘΕΜΑΤΑ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

06 Ιουνίου, 2025

**ΙΣΤΟΡΙΑ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειτηρία το μέλλον

Επιμέλεια: Ομάδα Φιλολόγων
<https://www.othisi.gr/frontistirio/>

Παρασκευή, 06 Ιουνίου 2025
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α. Πανελλήνιον
- β. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής
- γ. ΠΑΟΥΕΡ

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α. Πανελλήνιον (σελ.63):

Συμβουλευτικό όργανο που συγκροτεί ο Ιωάννης Καποδίστριας [**προαιρετικά**: ο Κυβερνήτης της χώρας σύμφωνα με τις αποφάσεις της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας (1827)] και το οποίο το επανδρώνει με αντιπροσώπους και των τριών παρατάξεων (αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό), προκειμένου να εξασφαλιστεί εσωτερική ειρήνη.

β. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής (1923) (σελ.150,152,146,160):

Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης ιδρύθηκε η Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Την αποτελούσαν έντεκα μέλη (τέσσερις Έλληνες, τέσσερις Τούρκοι και τρία μέλη-πολίτες ουδέτερων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών) με αρμοδιότητα τον καθορισμό του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και θα αναλάμβανε την εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων με σκοπό την αποζημίωση των ανταλλαξίμων προσφύγων για τις περιουσίες που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους από το κράτος υποδοχής. Τέλος, το 1924 και 1925 με τη φροντίδα της Μικτής Επιτροπής Ανταλλαγής μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα περίπου 200.000 Έλληνες που παρέμεναν στην Καππαδοκία και γενικότερα στην Κεντρική και Νότια Μικρά Ασία.

γ. «ΠΑΟΥΕΡ» (σελ.53):

Οι ραγδαίες αλλαγές τις οποίες προκάλεσαν στη χώρα οι συνέπειες του Μικρασιατικού πολέμου, ανέδειξαν την ανάγκη για σημαντικές επενδύσεις. Η βρετανική εταιρεία ΠΑΟΥΕΡ ανέλαβε περί το 1925 την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στην Αθήνα αλλά και τη δημιουργία σύγχρονου δικτύου αστικών συγκοινωνιών, βασισμένου σε ηλεκτροκίνητα τραμ και λεωφορεία.

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιο σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πληροφορία και δίπλα τη λέξη **Σωστό**, αν η πληροφορία είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πληροφορία είναι λανθασμένη:

- α. Οι Έλληνες της Διασποράς αναδείχθηκαν πρωτεργάτες στους αγώνες για τη δημιουργία μιας αυτόνομης Ποντιακής Δημοκρατίας.
- β. Η ελονοσία ήταν αρρώστια που αποτελούσε μάλιστα για την αγροτική Ελλάδα ως τα μέσα του 20ού αιώνα.
- γ. Οι προσπάθειες αποκατάστασης του προσφυγικού στοιχείου κατά τα πρώτα χρόνια της οθωμανικής περιόδου δεν προκάλεσαν αντιδράσεις.
- δ. Μετά το 1833 τέσσερις μεγάλοι ελληνικοί τραπεζικοί και εμπορικοί οίκοι της Κερασούντας έλεγχαν σχεδόν όλη την οικονομία του ανατολικού Πόντου.
- ε. Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος δεν εγκαθίδρυσε δικτατορία, αλλά προώθησε τα αιτήματά του μέσω της Βουλής.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

Για ποιους λόγους παρατηρήθηκε σημαντική ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα σε πολλές περιοχές του ελληνικού χώρου στη διάρκεια του 18ου αιώνα.

Μονάδες 14

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σχολικό βιβλίο, σελ. 20

Στη διάρκεια του 18ου αιώνα, παρατηρήθηκε σημαντική ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα σε πολλές παραλιακές περιοχές του ελληνικού χώρου και σε νησιά. Η δραστηριότητα αυτή ευνοήθηκε από διάφορες συγκυρίες, και ιδιαίτερα από την έξοδο της Ρωσίας στη Μαύρη Θάλασσα και το εμπόριο που αναπτύχθηκε στα λιμάνια της περιοχής (λ.χ. στην Οδησό) και της Μεσογείου. Με τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) μεταξύ της Ρωσίας και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, τα χριστιανικά –ελληνικά– πλοία προστατεύονταν από τη ρωσική ισχύ και έτσι ευνοήθηκε η ραγδαία ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους. Λίγο αργότερα, με τη Γαλλική

Επανάσταση και τους Ναπολεόντειους πολέμους, ευνοήθηκε ιδιαίτερα η ελληνική ναυτιλία. Η διάσπαση του ηπειρωτικού αποκλεισμού, τον οποίο είχε επιβάλει το αγγλικό ναυτικό στα γαλλικά λιμάνια, έφερε μεγάλα κέρδη, ενώ ταυτόχρονα η εξαφάνιση των γαλλικών πλοίων από την Ανατολική Μεσόγειο δημιούργησε κενά, που έσπευσαν να εκμεταλλευτούν οι Έλληνες.

ΘΕΜΑ Β2

Ποιο ήταν το πολιτικό πρόγραμμα του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (1918);

Μονάδες 11

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σχολικό βιβλίο, σελ. 47, 97, 98

Οι υψηλοί δείκτες ανεργίας και οι άθλιες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εργατών οδήγησαν σε έντονη πολιτικοποίησή τους, κατά τη δεύτερη δεκαετία του 20ού αιώνα. Οι συνθήκες έδιναν την εντύπωση ότι οι πλούσιοι γίνονταν πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Το 1918 ιδρύθηκε το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.) από συνέδριο σοσιαλιστών. Βασικές θέσεις του προγράμματός του ήταν δημοκρατία, παροχή εκλογικού δικαιώματος στις γυναίκες, αναλογικό εκλογικό σύστημα, εθνικοποίηση των μεγάλων πλουτοπαραγωγικών πηγών. Σχετικά με την εξωτερική πολιτική, ζητούσε ειρήνη, χωρίς προσάρτηση εδαφών, βασισμένη στο δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών. Τα προβλήματα που αφορούσαν διαμφισβητούμενα εδάφη, θα λύνονταν με δημοψηφίσματα.

Το Σ.Ε.Κ.Ε. ήταν το πιο αυστηρά οργανωμένο κόμμα. Έως το 1919 ήταν υπέρ της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Σταδιακά απομακρύνθηκε από αυτή, υιοθετώντας την αρχή της δικτατορίας του προλεταριάτου. Το 1924 προσχώρησε στην Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή και μετονομάστηκε σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.).

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στο τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων της Μικρασιατικής καταστροφής από την Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων (ΕΑΠ) (μονάδες 13) και
- β. στο σύστημα που τηρήθηκε για τη στέγαση των αγροτών Μικρασιατών προσφύγων (μονάδες 12).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ**ΘΕΜΑ Γ1**

(εισαγωγή, προαιρετικά: επιλογή φράσεων που σχετίζονται με τον ρόλο της ΕΑΠ στην αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων από τις σελίδες 153-154 του σχολικού εγχειριδίου)

Με πρωτοβουλία της ΚΤΕ, το Σεπτέμβριο του 1923 ιδρύθηκε ένας αυτόνομος οργανισμός με πλήρη νομική υπόσταση, η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ), με έδρα την Αθήνα. Βασική αποστολή της ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση. Η ΕΑΠ διέκρινε την αποκατάσταση των προσφύγων σε αγροτική (παροχή στέγης και κλήρου στην ύπαιθρο) και αστική (παροχή στέγης στις πόλεις). Μολονότι οι περισσότεροι πρόσφυγες ασκούσαν στην πατρίδα τους «αστικά» επαγγέλματα (σχετικά με το εμπόριο, τη βιοτεχνία-βιομηχανία κτλ.), δόθηκε το βάρος στη γεωργία. Αυτή η επιλογή επιβεβαιώνεται και από το κείμενο Α' (δευτερογενής πηγή), καθώς η Ε. Μπενέκη επισημαίνει ότι οι πρόσφυγες προωθήθηκαν προς την αγροτική αποκατάσταση, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της εγκατάστασής τους με παραγωγικό τρόπο.

α. (τρόπος αγροτικής αποκατάστασης από την ΕΑΠ: σχολικό βιβλίο σελ. 156-157 σε συνδυασμό με το κείμενο Α')

Η αγροτική αποκατάσταση στο μεγαλύτερο μέρος της ήταν έργο της ΕΑΠ. Απέβλεπε στη δημιουργία μικρών γεωργικών ιδιοκτησιών. Η εγκατάσταση των προσφύγων έγινε σε εγκαταλελειμμένα χωριά, σε νέους συνοικισμούς προσαρτημένους σε χωριά και σε νέους, αμιγώς προσφυγικούς συνοικισμούς. Το ίδιο παράθεμα εμπλουτίζει τις ιστορικές μας γνώσεις τονίζοντας τη δήλωση του Διευθυντή Αγροτικής Αποκαταστάσεως της ΕΑΠ, ότι οι αγρότες πρόσφυγες δεν θα αντιμετωπίζονταν με διαφορετικό τρόπο από τους γηγενείς ακτήμονες και κατά συνέπεια θα απολάμβαναν όλα τα αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του γεωργικού τους βίου.

Ο παραχωρούμενος κλήρος, ο οποίος σύμφωνα με την Ε. Μπενέκη θα έπρεπε να είναι βιώσιμος, ποίκιλλε ανάλογα με το μέγεθος της οικογένειας των προσφύγων, την ποιότητα του εδάφους, το είδος της καλλιέργειας και τη δυνατότητα άρδευσης. Συνήθως ο κλήρος δεν αποτελούσε ενιαία έκταση, αλλά τεμάχια αγρών που βρίσκονταν σε διαφορετικές τοποθεσίες. Στην αρχή η διανομή από τις υπηρεσίες εποικισμού ήταν προσωρινή. Θα γινόταν οριστική μετά την κτηματογράφηση από την τοπογραφική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας. Εκτός από τη γη παραχωρούνταν στέγη, εργαλεία, σπόροι, λιπάσματα και ζώα. Οι ίδιες παραχωρήσεις επιβεβαιώνονται και από την πρώτη ιστορική πηγή, καθώς αναφέρεται η παραχώρηση στους αγρότες πρόσφυγες αγροικιών, σπόρων, μικρών και μεγάλων ζώων, γεωργικών εργαλείων, κάρων και άλλων αναγκαίων, σίγουρα για το πρώτο

έτος μέχρι να αποφέρει καρπούς η πρώτη καλλιέργεια, αλλά σε πολλές περιπτώσεις και για τη δεύτερη χρονιά.

β. (σύστημα αγροτικής στέγασης: σχολικό βιβλίο σελ. 157 σε συνδυασμό με το κείμενο Β')

Για τη στέγαση τηρήθηκαν δύο συστήματα ανέγερσης των οικιών. Από τη μία πλευρά εφαρμόστηκε το σύστημα της απευθείας ανέγερσης των οικιών από την ΕΑΠ (εργολαβία). Σύμφωνα με το απόσπασμα από τον «Απολογισμό της δράσης της ΕΑΠ για τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας της» η δουλειά των εργολάβων ήταν αρκετά δύσκολη, ειδικά σε μέρη που δυσχέραιναν τις μεταφορές και δυσκόλευαν την αναζήτηση τόσο υλικών όσο και εργατών. Εκεί πληροφορούμαστε και τη δυσαρέσκεια της ΕΑΠ από την ποιότητα της κατασκευής που της παρέδιδαν οι εργολάβοι, λόγω των πιεστικών αναγκών της ταχύτατης εγκατάστασης των προσφύγων στα σπίτια. Από την άλλη πλευρά ο δεύτερος τρόπος προέβλεπε την ανέγερση από τους ίδιους τους πρόσφυγες με τη χορήγηση όλων των οικοδομικών υλικών (αυτεπιστασία). Η ίδια πηγή πληροφοριών επιβεβαιώνει την παράδοση στους πρόσφυγες απαραίτητων υλικών με δυσκολία μεταφοράς από απόσταση, όπως ξυλεία, κεραμίδια, καρφιά και της καταβολής του μισθού των μαραγκών και των χτιστών. Η επίβλεψη του έργου είχε δοθεί σε έναν εργοδηγό ο οποίος ήταν επιφορτισμένος με την υποβολή των χρηματικών ή υλικών προκαταβολών, ανάλογα με την πορεία των έργων. Τα κτίσματα ήταν, συνήθως, δύο δωμάτια, μία αποθήκη και ένας σταύλος.

Σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις, την αξία του παραχωρούμενου κλήρου θα πλήρωναν οι πρόσφυγες με δόσεις. Ο τίτλος που δινόταν στους κληρούχους ήταν τίτλος απλής κατοχής. Θα γινόταν τίτλος πλήρους κυριότητας αργότερα, μετά την αποπληρωμή του χρέους. Μετά τη διάλυση της ΕΑΠ, το 1930, τα χρέη των αγροτών προσφύγων ανέλαβε να εισπράξει η Αγροτική Τράπεζα.

(επίλογος, προαιρετικά: σχολικό εγχειρίδιο σελ. 167-168)

Ολοκληρώνοντας, για ένα διάστημα η άφιξη των προσφύγων της μικρασιατικής καταστροφής φαινόταν δυσβάστακτο φορτίο για την ελληνική οικονομία. Μεσοπρόθεσμα όμως αυτή ωφελήθηκε από την εγκατάσταση των προσφύγων σε διάφορους τομείς, ένας εκ των οποίων υπήρξε και η αγροτική οικονομία της χώρας.

ΘΕΜΑ Δ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται να παρουσιάσετε:

- α. τις θετικές εξελίξεις που προκάλεσε το κίνημα του Θερίσου (μονάδες 15) και
- β. την πολιτική κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά τον θρίαμβο της πολιτικής του Βενιζέλου μέχρι και τον Αύγουστο του 1906 (μονάδες 10).

Μονάδες 25

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α. (Θετικές εξελίξεις κινήματος Θερίσου: σχολικό βιβλίο σελ. 215 σε συνδυασμό με τα κείμενα Α' και Β')

Το κίνημα του Θερίσου, το οποίο ξεκίνησε στις 10 Μαρτίου 1905 και έληξε με τη Συμφωνία των Μουρνιών στις 2 Νοεμβρίου 1905, δεν πέτυχε πλήρως τους στόχους του, αλλά έδωσε νέα ισχυρή ώθηση στο Κρητικό Ζήτημα και προκάλεσε θετικές εξελίξεις. Διεθνής Επιτροπή που ήλθε στην Κρήτη το Φεβρουάριο 1906, ανέλαβε να εξετάσει την κατάσταση και τους όρους λειτουργίας του αρμοσטיακού καθεστώτος και να υποβάλει σχετική έκθεση. Σύμφωνα με το κείμενο του Αντώνη Κλάψη, η Διεθνής Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η παραμονή του πρίγκιπα Γεωργίου στο αξίωμά του εμπόδιζε την ομαλοποίηση της πολιτικής κατάστασης στην Κρήτη. Η Διεθνής Επιτροπή επίσης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η βέλτιστη λύση του Κρητικού Ζητήματος θα ήταν η ένωση του νησιού με την ελεύθερη Ελλάδα. Έπειτα από μακρότατες και επίπονες διαβουλεύσεις με τον Ελ. Βενιζέλο και με την Ελληνική Κυβέρνηση, οι Μεγάλες Δυνάμεις κατέληξαν σε μια νέα ρύθμιση του Κρητικού Ζητήματος. Η πηγή Β' αναφέρει σχετικά ότι οι προτάσεις της Διεθνούς Επιτροπής επηρέασαν τις αντιλήψεις για το Κρητικό Ζήτημα και οδήγησαν τις Δυνάμεις στη διαμόρφωση ενός ευρύτερου σχεδίου για την διαχείριση του Κρητικού Ζητήματος.

Το οριστικό κείμενο των μεταρρυθμίσεων προέβλεπε την οργάνωση Κρητικής Χωροφυλακής με εντελώς νέο σχήμα και την ίδρυση Κρητικής Πολιτοφυλακής, με Έλληνες αξιωματικούς που προηγουμένως θα παραιτούνταν από τον ελληνικό στρατό. Ο Αντώνης Κλάψης επιβεβαιώνει τις σχετικές ρυθμίσεις, αναφέροντας ότι το σχέδιο των Δυνάμεων περιλάμβανε σημαντικές μεταβολές στην οργάνωση της Χωροφυλακής και αποδεχόταν τη δημιουργία πολιτοφυλακής για την Κρήτη υπό τη διοίκηση ελλήνων αξιωματικών, οι οποίοι όμως θα είχαν αποστρατευτεί από τον ελληνικό στρατό. Η ρύθμιση αυτή, σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις, θα οδηγούσε, σύμφωνα με το σχέδιο των Δυνάμεων στην ανάκληση των ξένων στρατευμάτων, μετά την αποκατάσταση της εσωτερικής γαλήνης στην Κρήτη. Το δεύτερο απόσπασμα επιβεβαιώνει την πρόβλεψη για οριστική αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από το κρητικό έδαφος.

Σύμφωνα με όσα υποστήριξε ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος σε άρθρο του στην εφημερίδα «Κήρυξ» των Χανίων, την οποία σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις εξέδιδε ο ίδιος, το κίνημα του Θερίσου εξασφάλισε στον λαό της Κρήτης πρωταγωνιστικό ρόλο στην εξέλιξη του Κρητικού Ζητήματος. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Βενιζέλος, η γνώμη των Κρητών θα είχε πλέον κυρίαρχη θέση στις σχετικές εξελίξεις, με αποτέλεσμα το Κρητικό Ζήτημα να αποκτά πλέον εθνική διάσταση και να μην υποβιβάζεται σε υπόθεση μιας δυναστείας. (προαιρετικά μπορεί να αναφερθεί: Όπως γνωρίζουμε εξάλλου από τις ιστορικές μας γνώσεις, ο Βενιζέλος, από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της Κρητικής Πολιτείας, είχε καταστήσει σαφές ότι δεν αναγνωρίζει στον Πρίγκιπα το δικαίωμα να

διαχειρίζεται προσωπικώς το εθνικό ζήτημα της Κρήτης, αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Ως ένας εκ των τριακοσίων χιλιάδων Κρητών, δεν σας εκχωρώ το δικαίωμά μου, ώστε μόνος σεις να ρυθμίζετε αυτοβούλως την εθνικήν πολιτικήν του τόπου μου!». Σημαντική επίσης ήταν η μεταβολή στην πολιτική συγκρότηση της Κρήτης, επειδή, όπως υποστηρίζει ο Βενιζέλος, μετά το κίνημα του Θερίσου επανήλθαν οι ελευθερίες του κρητικού λαού και μάλιστα σε πληρέστερη μορφή. Οι ελευθερίες αυτές πλέον προστατεύονταν από ένα νέο πολίτευμα το οποίο μετέφερε το βάρος των πολιτικών αποφάσεων στον λαό και υπήρξε αποτέλεσμα μιας επανάστασης. (προαιρετικά μπορεί να αναφερθεί: Η αλλαγή αυτή υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική επειδή, σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις, το προηγούμενο σύνταγμα της Κρητικής Πολιτείας ήταν υπερβολικά συντηρητικό και παραχωρούσε στον Ηγεμόνα, όπως ονομάστηκε ο Ύπατος Αρμοστής, υπερεξουσίες, που εύκολα μπορούσαν να τον οδηγήσουν σε δεσποτική συμπεριφορά.)

β. (πολιτική κατάσταση έως τον Αύγουστο του 1906: σχολικό βιβλίο σελ. 215, 216 σε συνδυασμό με το κείμενο Γ')

Η πολιτική του Βενιζέλου, μετά τις εξελίξεις που προκάλεσε το κίνημα του Θερίσου, είχε θριαμβεύσει. Αμέσως έπειτα συγκροτήθηκε η Β' Συντακτική Συνέλευση, για την εκπόνηση νέου συντάγματος, και η πρώτη πράξη της ήταν η έκδοση ενωτικού ψηφίσματος, μέσα σε ατμόσφαιρα συμφιλίωσης και εθνικής έξαρσης. Το τρίτο παράθεμα επιβεβαιώνει το κλίμα «εθνικής συμφιλίωσης» που επικράτησε κατά τις εργασίες της Β' Συντακτικής Συνέλευσης και προσθέτει ότι το σχετικό ενωτικό ψήφισμα εκδόθηκε στις 30 Ιουλίου 1906. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, οι εξελίξεις αυτές επέτρεψαν την επανέναρξη της ανασυγκρότησης στην Κρήτη. Υποστηρικτικό στοιχείο σε αυτή την ανασυγκρότηση, σύμφωνα με τον Θεοχάρη Δετοράκη, υπήρξε η παραχώρηση δανείου ύψους 9.300.000 γαλλικών φράγκων από τις Δυνάμεις προς την κρητική κυβέρνηση.

Με νέα απόφασή τους οι Δυνάμεις παραχωρούσαν στο βασιλιά των Ελλήνων Γεώργιο Α' το δικαίωμα να διορίζει εκείνος τον Ύπατο Αρμοστή της Κρήτης (14 Αυγούστου 1906). Το τρίτο παράθεμα επιβεβαιώνει την ανακοίνωση αυτής της σημαντικής απόφασης των Δυνάμεων τη συγκεκριμένη ημερομηνία και προσθέτει ότι αυτή η εξέλιξη είχε ιδιαίτερη σημασία στην εξέλιξη του Κρητικού Ζητήματος. Το νησί είχε ουσιαστικά καταστεί μια ιδιότυπη ελληνική επαρχία. Μετά τις εξελίξεις αυτές, ο Πρίγκιπας Γεώργιος δεν μπορούσε πια να παραμένει στην Αρμοστεία της Κρήτης. Παρά τις επίμονες παρακλήσεις των αντιβενιζελικών φίλων του, εκείνος υπέβαλε την παραίτησή του (12 Σεπτεμβρίου 1906) και αναχώρησε από την Κρήτη. Ο βασιλιάς της Ελλάδας Γεώργιος Α' υπέδειξε ως νέο Ύπατο Αρμοστή τον Αλέξανδρο Ζαΐμη. Το Κρητικό Ζήτημα είχε πλέον εισέλθει στη φάση της οριστικής του επίλυσης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τα ερωτήματα διατυπώνονται με σαφήνεια και παρουσιάζουν σχετική διαβάθμιση στη δυσκολία.

Στην **Πρώτη Ομάδα** τα ζητούμενα είναι ξεκάθαρα και απαιτούν από τους υποψηφίους να ανακαλέσουν στη μνήμη τους συγκεκριμένα χωρία και παραγράφους του σχολικού βιβλίου.

Στη **Δεύτερη Ομάδα** το θέμα Γ1 εξετάζει το ζήτημα της αγροτικής αποκατάστασης των Μικρασιατών προσφύγων από την ΕΑΠ (Γ' Κεφάλαιο – Προσφυγικό) και το θέμα Δ1 το Δ' Κεφάλαιο (Κρητικό) και συγκεκριμένα τις θετικές πολιτικές εξελίξεις που προκάλεσε το κίνημα του Θερίσου. Το θέμα Δ1 συγκριτικά με τα υπόλοιπα φετινά ζητούμενα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη δυσκολία. Αυτό οφείλεται αφενός, στο γεγονός ότι η κατανόηση των ερωτημάτων απαιτεί άριστη γνώση της διατύπωσης του κειμένου του σχολικού εγχειριδίου και αφετέρου στην απόδοση του Κειμένου Α' στην καθαρεύουσα. Το στοιχείο αυτό προϋποθέτει εξοικείωση των υποψηφίων με παλαιότερες μορφές της ελληνικής γλώσσας.

Σημειώνεται ότι το Ε' Κεφάλαιο (Παρευξείνιος Ελληνισμός) εξετάζεται σε πολύ περιορισμένο βαθμό σε σχέση με τις υπόλοιπες ενότητες της ύλης.

Καλή επιτυχία!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειρηρία το μέλλον